

Vlaanderen pakt uit met zijn prima plattelandsprojecten

nieuws

Projecten waarin landbouw en landschap op een duurzame manier verweven zijn, werden donderdag in Brussel in de bloemetjes gezet als 'prima plattelandsproject'. Het Vlaams Ruraal Netwerk organiseerde een publieke stemming nadat een jury 15 projecten nomineerde. De drie winnende projecten komen van twee Regionale Landschappen en de vzw Kempens Landschap.

🕒 7 NOVEMBER 2013 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:23

Lees meer over:

platteland

Projecten waarin landbouw en landschap op een duurzame manier verweven zijn, werden in Brussel in de bloemetjes gezet als 'prima plattelandsproject'. Het Vlaams Ruraal Netwerk organiseerde een publieke stemming nadat een jury 15 projecten nomineerde uit 57 kandidaturen waarvan er 51 werden weerhouden. De drie winnende projecten komen van twee Regionale Landschappen en de vzw Kempens Landschap.

Begin 2013 ging het Vlaams Ruraal Netwerk op zoek naar de beste plattelandsprojecten in Vlaanderen, gesubsidieerd via het Vlaams programma voor plattelandsontwikkeling 2007-2013 (PDPO II). Niet minder dan 57 organisaties en landbouwers dienden een kandidatuur in. In een voorlaatste selectieronde werden per thema de vijf beste kandidaten genomineerd. Tot half september kon iedereen op de website van het Vlaams Ruraal Netwerk stemmen op zijn favoriete project(en).

De wedstrijd kreeg veel weerklank want er werden 3.700 geldige stemmen uitgebracht. Voor het thema 'duurzame ontwikkeling op bedrijfs- of streekniveau' kon het project 'Plant van hier, Platteland van hier' het meest overtuigen. Hiermee mikt het Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete op meer autochtoon groen in het Vlaamse landschap.

Een plant is autochtoon in een bepaald gebied als zijn voorouders daar altijd al voorkwamen sinds de laatste ijstijd. De massale invoer van plantgoed met genetisch materiaal uit Zuid- of Oost-Europa bedreigt onze eigen autochtone bomen en struiken, die nog slechts vijf procent van onze Vlaamse

bossen uitmaken. "Bijzonder jammer", oordeelde het Regionaal Landschap, "want planten van hier hebben enkele belangrijke voordelen."

Autochtone bomen en struiken vormen de laatste relictten van ons houtig levend erfgoed en zijn evolutionair vermoedelijk het best aangepast aan de lokale groeiomstandigheden. Bovendien bevorderen ze de streekeigen identiteit en zijn ze soms een exclusieve voedselbron voor bepaalde organismen." Het kwaliteitslabel 'Plant van Hier' voor autochtoon plantsoen zal het aanbod op de reguliere markt verhogen. Reeds enkele kwekers en plantencentra schaarden zich achter dit project. De Regionale Landschappen zullen het label beheren.

Binnen het thema 'Duurzaam beheer van open ruimte' gingen de meeste stemmen naar 'Landbouw en landschapszorg hand in hand in de kolonies'. Hiermee wou de vzw Kempens Landschap een meerwaarde bieden aan de uitvoering van het inrichtingsplan voor de unieke landschappen van Wortel- en Merksplaskolonie. Concreet werd er geopteerd voor beheer van de open ruimte met Kempische heideschappen en een aanmoedigingspremie voor landbouwers die visueel onaantrekkelijke gewassen zoals maïs vervangen door lagere gewassen.

Beide ideeën bleken een succes op het terrein. De schapenbegrazing draagt bij aan de biodiversiteit maar bleek ook erg aantrekkelijk voor recreanten en toeristen. Daarom sloegen een aantal partners de handen in elkaar zodat de intussen 250 schapen nog minstens tot 2015 in de kolonies kunnen grazen. Ook het aanmoedigen van lage teelten sloeg aan. Dankzij de participatie van 28 landbouwers en de gemeente Merksplas kon in 2011 meer dan 36 hectare hoge gewassen omgevormd worden naar voor het landschap aantrekkelijke gewassen.

Het Regionaal Landschap de Voorkempen kaapte binnen het thema 'Duurzame maatschappelijke betrokkenheid' de derde en laatste prijs weg met het project 'De Brechtse Heide de moeite waard!'. De Brechtse Heide is een 1.700 hectare groot beschermd landschap, bestaande uit een open landbouwgebied omgeven door grote boscomplexen. Het beheer en het behoud van dit unieke landschap kreeg een sterke impuls dankzij gezamenlijke beheeracties van boeren, natuurliefhebbers, jagers, bos- en landeigenaars, gemeenten, enz. Zij namen houtkanten, poelen, bosranden en andere landschapselementen onder handen.

De provincie Antwerpen is opgetogen dat de Antwerpse regionale landschappen in twee van de drie categorieën in de prijzen vielen, en ook het derde winnende project uit de Kempen komt. "Tot voor enkele jaren liep onze provincie nog achter met de oprichting van regionale landschappen, dat zijn terreinuitvoerende organisaties die in overleg met alle betrokkenen aan de kwaliteit van ons landschap werken. Op amper vijf jaar tijd kunnen we nu zeggen dat we een voortrekkersrol spelen. Deze prijzen zijn daar een mooie bekroning van", aldus Rik Röttger, gedeputeerde en voorzitter van beide regionale landschappen.

Naast een informatiepakket wonnen de drie bovenstaande projecten ook 1.000 euro waarmee zij een activiteit kunnen organiseren die gericht is op kennisuitwisseling. Bovendien worden deze projecten

extra in de verf gezet in een Engelstalige brochure die het Vlaams Ruraal Netwerk volgend jaar uitgeeft. Samen met de andere genomineerde projecten is deze brochure een vat vol inspiratie voor de plattelandsactoren uit andere lidstaten. De kennisuitwisseling wordt dus zowel in binnen- als buitenland gestimuleerd.

Alle aanwezigen op de prijsuitreiking in Brussel ontvingen een fotoboek dat de maatregelen van PDPO II illustreert. "Een tijdloos document dat als relatiegeschenk kan dienen", zo omschrijft Nele Vanslebrouck van het Vlaams Ruraal Netwerk. Jules Van Liefferinge, secretaris-generaal van het Departement Landbouw en Visserij, voegt er aan toe dat een fotoboek 'blijvend' is en recht doet aan de inspanningen van de verschillende actoren op het platteland. Over de resultaten die het tweede plattelandsontwikkelingsprogramma kort voor het einde kan voorleggen, is Van Liefferinge overigens zeer tevreden. "Half oktober was 90 procent van het toegewezen budget besteed. Goed besteed want Europese audits wijzen uit dat Vlaanderen een voorbeeldige leerling is op dit vlak." Afdelingshoofd en woordvoester Patricia De Clercq gaf een vooruitblik op PDPOIII, waarbij zij benadrukte dat continuïteit en rechtszekerheid voor de landbouwers voorop staan. Daarom zullen veel maatregelen uit PDPOII terugkeren in de derde programmeringsperiode. De politici moeten zich er nog over buigen, maar de administratie vindt het alvast een goed idee om maatregelen zoals de bio-hectarepremie, agroforestry, beheerovereenkomsten, vestigings- en investeringssteun door te trekken.

Beeld: Vlaams Ruraal Netwerk

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)